

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 39

van **BART DOCHY**

datum: 11 oktober 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI's) - Registratie, beheer en controle

Voordat afvalwater gezuiverd kan worden, moet het via leidingen ingezameld en getransporteerd worden naar de zuiveringsinstallaties. Dat is een taak van de gemeentelijke rioolbeheerder, die verantwoordelijk is voor de (her)aanleg en het onderhoud van de gemeentelijke rioleringen. Daarnaast kan de rioolbeheerder ook instaan voor de aanleg en het onderhoud van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties.

1. Hoeveel KWZI's zijn er geregistreerd?
2. Hoe en door wie worden die beheerd?
 - a) Hoeveel via collectief beheer?
 - b) Hoeveel in eigen beheer?
 - c) Hoeveel daarvan zijn industrieel?
3. Hoe worden ze gecontroleerd?

Wat zijn de gevolgen gekoppeld aan het niet voldoen?
4. Hoeveel controles werden uitgevoerd in 2020, 2021, 2022 en 2023?
 - a) Hoeveel voldeden er?
 - b) Hoeveel voldeden er niet? Waarom niet?
 - c) Welke parameters worden gecontroleerd?
5. Hoe evolueren de nieuwe technologieën? Welke innovaties zitten er aan te komen? Aan welke controleregels moeten die voldoen? Hoe evolueren ze versus het traditionele systeem?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 39 van 11 oktober 2023

van **BART DOCHY**

1. Op basis van de aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) gerapporteerde informatie zijn in oktober 2022 in totaal 131 kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI's = tot 2000 IE) operationeel.

	Aantal installaties
KWZI Aquafin en < 2000 IE	101
KWZI Gemeente of rioolbeheerder en < 2000 IE	14
KWZI Provincie en < 2000 IE	3
KWZI Anderen en < 2000 IE	13
Totaal aantal KWZI's	131

2. De VMM beschikt uit de rapportering niet over informatie of een KWZI collectief of in eigen beheer wordt uitgebaat. De VMM heeft geen overzicht van KWZI's voor uitsluitend huishoudelijk afvalwater bij bedrijven.
3. KWZI's zijn ingedeeld onder de Vlaremb-rubriek 3.6.4
- Rubriek 3.6.4.2: van meer dan 20 tot 500 IE (klasse 2)
 - Rubriek 3.6.4.3: van meer dan 500 IE tot 100 000 IE (klasse 1)
- en zijn dus vergunningsplichtig.

KWZI's tussen 500 IE en 2000 IE zijn ingedeeld als klasse 1 waarbij de Deputatie de omgevingsvergunning verleent.

KWZI's tussen 20 IE en 500 IE zijn ingedeeld als klasse 2 waarbij het College van burgemeester en schepenen de vergunningverlener is.

Controles op de naleving van de omgevingsvergunning worden uitgevoerd door de toezichthouder van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving voor wat betreft de klasse 1 inrichtingen of de toezichthouder van het lokaal bestuur voor wat betreft de klasse 2 inrichtingen.

4. a) Wat betreft het aantal uitgevoerde controles op KWZI's per jaartal kan er verwezen worden naar de toezichthouders: afdeling Handhaving van het Departement Omgeving of de toezichthouder van het lokaal bestuur.

Het zelfcontroleprogramma is de verantwoordelijkheid van de exploitant.

Wat de Aquafin-installaties betreft:

- In 2020 en 2021 werd het controleprogramma op effluenten van KWZI's (van Aquafin) door de VMM georganiseerd, sinds 2022 door Aquafin i.k.v. een zelfcontroleprogramma.
- Voor de meeste Aquafin-KWZI's wordt 4 keer per jaar een schepstaal genomen van het effluent. Om de 5 jaar – of frequenter indien bepaalde effluentwaarden niet goed blijken – worden 12 stalen genomen van het influent en effluent met een monsternametoestel (24u tijdgebonden staalname in de regel).

- Voor 2023 zijn er nog geen volledige cijfers beschikbaar.
- In 2020, 2021 en 2022 voldeden de KWZI's van Aquafin aan de vergunningsvoorwaarden.

b) Er zijn enkel structurele problemen op de oude rietvelden van Latem en Deurle, beiden sinds 1990 operationeel. De doorvoer naar een andere RWZI is reeds lang gepland maar om allerlei redenen vertraagd.

c) Conform Vlarem (art. 5.3.1.3 §2) moeten lozingen van agglomeraties met minder dan 2000 IE en meer dan 500 IE voldoen aan de voorwaarden opgenomen in bijlage 5.3.1.c. Lozingen van agglomeraties met minder dan 500 IE en meer dan 20 IE moeten a.d.h.v. een 'toereikende behandeling' aan dezelfde normen voldoen, uitgezonderd wanneer de temperatuur lager is dan 5 °C en de zuivering gebeurt door middel van plantensystemen.

Voorwaarden bijlage 5.3.1.c zijn:

Parameter	eenheid	emissiegrenswaarde	minimumvermindering t.o.v. influent-belasting in % (1)
Biochemisch zuurstofverbruik in 5 dagen bij 20 °C (BZV520) (2)	mg/l	25	90
Chemisch zuurstofverbruik (CZV)	mg/l	125	75
Totale hoeveelheid zwevende stoffen (ZS)	mg/l	35 voor agglomeraties tussen 500 en 2000 IE 60 voor agglomeraties van minder dan 500 IE	70

Een minimale vorm van debietsmeting en monsternamen is noodzakelijk, niet in het minst om een optimale bedrijfsvoering van de KWZI te garanderen.

5. Qua technologie hebben de low-tech oplossingen (biorotoren, IBA's met nageschakeld rietveld,...) die Aquafin hanteert hun waarde indien de ontvangende waterloop minder gevoelig is en verwijdering van de organische vervuiling kan volstaan. Indien ook verwijdering van stikstof en/of fosfor nodig is o.b.v. een ecologische evaluatie, dan werd in een aantal cases voor MBR (membraanbioreactor) gekozen als technologie. Recent werd ook een proefproject gebouwd met compacte actief slib technologie en nageschakeld rietveld (Zandvoorde) voor een toepassing met nutriëntverwijdering.

Momenteel loopt de herziening van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater. Mogelijk is het nodig om in de toekomst ook de regelgeving rond KWZI's daarop af te stemmen in Vlarem.

In verband met het beheer verwijs ik ook graag naar het ontwerpbesluit over de invulling van de gemeentelijke saneringsverplichting dat op 13 oktober 2023 een eerste keer principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering en waarin de taakstelling rond de gemeentelijke saneringstaak is opgenomen.

Verder heb ik de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) de opdracht gegeven om mij in kader van decentrale zuivering nog voor einde van het jaar enkele concrete beleidsaanbevelingen te bezorgen inzake innovatie, monitoring, normering en toezicht voor decentrale toepassingen. Tevens verwijs ik naar de projectoproep

subsidies voor riolering en KWZI waarin ik sinds dit jaar een specifieke categorie voor decentrale projecten opnam voor een versnelde sanering van het buitengebied en innovaties. Zoals u weet ondersteun ik decentrale projecten ook op het terrein, onder meer via Blue Deal-proefprojecten in het verleden en sinds dit jaar ook specifiek en structureel via de subsidieoproep voor rioleringen en KWZI's.